

Excelentní destinace v Česku

EDEN – vítězné regiony 2009–2019

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

České Švýcarsko

Bystřicko

Slovácko, Baťův kanál

Lipno

Jeseníky, Šerák – chata Jiřího

Zámky na Orlici

Luhačovice

Obsah:

Projekt EDEN	1
Trvale udržitelný cestovní ruch	2
České Švýcarsko	4–5
Bystřicko	6–7
Slovácko	8–9
Lipno	10–11
Jeseníky	12–13
Zámky na Orlici	14–15
Luhačovice	16–17
Finalisté soutěže EDEN 2019	18–19
Mapa excelentních destinací EDEN	20

Luhačovice

Zámky na Orlici

Jeseníky

Lipensko

Batův kanál

Projekt EDEN

Název projektu **EDEN** vznikl z počátečních písmen anglického výrazu **European Destination of Excellence**, tedy znamenité nebo v tom či onom směru dokonalé destinace. Ta zkratka je příznačná, neboť eden je zároveň rájem. A evropská komise projekt EDEN založila právě z toho důvodu, aby naše planeta, nebo přinejmenším Evropa, mohla být a zůstat rájem.

V Evropě je toho rajske krásného mnoho. Jsou i místa, jejichž krása zůstává mnohým utajena a přitom si pozornost zaslouží. Přívál turistů je ovšem dvojsečný – může zmíněnou krásu nenávratně poškodit. Jde o to, dobrat se takového způsobu cest za poznáním a rekreací, který umožní trvalou udržitelnost turistiky a zároveň nebude škodit.

Toho všeho ovšem nelze v žádném případě dosáhnout vytvořením aparátu, který bude přestupky trestat. Udržitelnost by se měla rodit od turistů samotných. Turista je člověk zvědavý, vědomý si svých práv. Má-li ovšem dlouhodobá udržitelnost turistického ruchu fungovat, musí si být zároveň vědom i své zodpovědnosti. Pokud se turisté budou chovat v souladu se zásadami udržitelnosti, bude učiněn první správný krok. Současně s tím musí být ovšem vytvořena infrastruktura, která turistům umožní, aby se zmíněnými hodnotami mohli řídit. Tolik pozitivní vize, která stála na počátku projektu EDEN.

Jeho hlavním a nejvíce komunikovaným cílem je **podpora méně známých destinací s aktivním přístupem k udržitelnému cestovnímu ruchu ve státech Evropské unie**. A k tomu už od roku 2006 slouží soutěž o právo nosit titul Evropská excelentní destinace a na to konto získat i finanční a mediální podporu směřující k udržitelnému rozvoji oblasti samotné v souvislosti s turistikou do ní směřující. Soutěž je vypsána vždy jednou za dva roky a pokaždé je vyhlášeno jiné téma. Soutěžní témata pokaždé akcentují jinou oblast ve spojení s trvale udržitelným turistickým ruchem.

Celkovým cílem projektu a s ním spojených aktivit a iniciativ tedy je **upozornit na hodnotu, rozmanitost a naopak styčné body evropských turistických destinací a propagovat ty destinace, kde se usiluje o takový hospodářský růst, který zaručuje sociální, kulturní i environmentální udržitelnost cestovního ruchu**.

Evropská síť vítězných destinací EDEN

Po každém soutěžním ročníku do ní přibudou oceněná místa a oblasti. Stále se rozšiřující síť vytváří ojedinělou nabídku lokalit s unikátními atraktivitami šetrnými k charakteru místa. V oblasti udržitelného cestovního ruchu jde dokonce o vůbec největší podobnou síť na světě. V současné době je součástí sítě EDEN už **více než 350 destinací ve 27 zemích**, k nimž se ještě přiřadili vítězové soutěže z roku 2019. Česká republika **přistoupila do projektu EDEN už v roce 2009**. Národním koordinátorem soutěže je agentura **CzechTourism**.

www.eden-czechtourism.cz
www.youredenexperience.com
www.facebook.com/EDEN.destinations
www.ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/eden_en

Trvale udržitelný cestovní ruch neškodí, ale pomáhá.

Trvale udržitelná je taková turistika, která koncepčně zajišťuje potřeby účastníků cestovního ruchu – ty současné, i ty budoucí – a zároveň pomáhá rozvoji daného území tak, aby směřovalo k dlouhodobé prosperitě a přitom byly jeho přírodní i kulturní hodnoty využívány šetrně.

Ti, kteří cestují, musí začít uvažovat v souvislostech a nesledovat jen své vlastní cíle – tedy vidět, relaxovat, užít si. Měli by se snažit chovat tak, aby jejich návštěva byla přínosem i pro druhou stranu. Ti, kteří v destinaci žijí, musí neustále sledovat rovnováhu mezi danými limity a využíváním, aby ve snaze přivést co nejvíce lidí neškodili svému okolí i sami sobě. Je zapotřebí uvažovat v časovém horizontu dvaceti třiceti let. I ta změna, která na začátku vypadá jako banální, může časem přinést nevratné škody. Pochopitelně i naopak – dobře připravená a posouzená změna může přinést trvalý rozvoj.

Cestovní ruch je jedním z nejvýznamnějších hospodářských odvětví. Vytváří celých 11% světového HDP! Na negativní dopady průmyslu jsme citliví už hodně dlouho. Negativní dopady cestovního ruchu jsme si až donedávna neuvědomovali. Pozitivní jsou nasnadě – nové pracovní příležitosti, příjmy místních rozpočtů, otevírají se nová, často neokoukaná místa, kde lze obdivovat přírodní i kulturní krásy a zajímavosti života a tradic místních lidí, což přispívá k pochopení a toleranci. Negativní dopady spočívají především v dimenzi oněch míst, která povětšinou trpí nadměrným počtem návštěvníků, vyčerpáváním přírodních zdrojů, nehledě na antagonismy mezi návštěvníky a domácími. V trvale udržitelném rozvoji cestovního ruchu tedy jde o to posílit a stabilizovat pozitivní dopady a minimalizovat nebo zcela odstranit dopady negativní.

Cestování s EDEN – autentický zážitek

Zkuste se, až budete plánovat své výlety a dovolenou, podívat na turistické cíle optikou EDEN. Zkuste si vybrat neokouka-

nou, méně známou lokalitu. Zkuste hledat ubytovací zařízení, které myslí na okolí, vybírejte si gastronomii v podnicích, kde vaří z lokálních surovin, snažte se vymyslet dopravu co nejohleduplněji k životnímu prostředí, hledejte místa, kde se budete moci v klidu bavit s místními, nakupovat jejich produkty, vyslechnout jejich příběhy. A zamyslete se i nad termínem. Vrcholná turistická sezóna vám pravděpodobně neposkytne komfort intimního vychutnání atmosféry. Mimo sezónu vám bude odměnou jiný zážitek. Hlubší a bohatší právě o tu možnost vnímat spíše svist větru a trylkování potoka než klábosení turistů. Pokuste se docenit přínos vaší návštěvy pro ty, které cestovní ruch živí, právě v době, kdy nemají kapacity po střechu plné, uvidíte, že to ocení. A chodte co nejvíce pěšky.

Co může udělat každý z nás, jestliže se vydá na cesty za poznáním a odpočinkem?

- Respektujeme lokální kulturu, obyvatele, jejich zvyky a tradice.
- Informujeme se předem, kam jedeme, co nás tam může čekat.
- Mějme úctu k místnímu přírodnímu bohatství.
- Buďme ohleduplní k památkám i přírodním divům.
- Respektujeme vymezené cesty, zákazy vstupů i doporučené způsoby chování.
- Maximálně využívejme hromadné nebo bezuhlíkové formy dopravy, snažme se myslet na životní prostředí.
- Dbejme na to, aby odpad, který po nás zůstává, končil na místech k tomu určených a víc – třídíme ho. Snažme se maximálně využívat ekologické obaly a uklízejme po sobě – a třeba někdy i po druhých.
- Podpořme místní výrobce a produkty.
- Snažme se co možno nejvíc využívat ubytovací a gastronomická zařízení patřící místním obyvatelům.
- Buďme přívětiví a tolerantní. Buďme dobrými hosty.

www.eden-czechtourism.cz/udrzitelny-cestovni-ruch
www.czechspecials.cz

České Švýcarsko

Podivuhodný a jedinečný svět, nádherná krajina, do níž se vchází jedním z divů světa – Pravčickou branou. Spolu se sousedním Saským Švýcarskem tvoří ojedinělý přeshraniční region korunovaný hned dvěma národními parky.

České Švýcarsko se stalo vůbec první českou destinací, která získala titul **Evropská excelentní destinace**. Tehdejší soutěžní téma bylo **Cestovní ruch a chráněná území**. Oblast chápána jako České Švýcarsko je z velké části nejmladším českým národním parkem. Navazují na něj tři chráněné krajinné oblasti – Labské pískovce, České středohoří a Lužické hory, takže zkušenosti se zvládáním turistiky

v územích pod ochranou tu mají opravdu dostatek.

O udržitelný rozvoj cestovního ruchu tu usilují už dlouho, přinejmenším od vyhlášení národního parku České Švýcarsko. Jen o rok později vznikla obecně prospěšná společnost České Švýcarsko, jejímž posláním bylo od počátku přispívat k šetrnému rozvoji oblasti. Není tedy divu, že zde je systémem budování trvale udržitel-

ného cestovního ruchu dobře propracován.

Vedle sítě autobusů a cyklobusů je tu možnost dopravit se až na okraj národního parku lodí. Důležitou roli hraje železnice. Byla vyhlášena **Dráha národního parku**, která v jedinečném okruhu dokáže dopravit turisty na dosah kterékoli atraktivity národních parků na české i saské straně. Navíc jsou tu budovány **turisticky značené okruhy** z jednotlivých stanic, takže návštěvník může jen popojíždět od stanice ke stanici, podnikat výlety a zase se vracet k železné dráze. Šetrné způsoby dopravy jsou navíc podpořeny výhodnými jízdenkami.

Vyznačováním nových turistických tras a zpřístupňováním i propagací méně známých cílů se tu **snáží odvádět turisty z přetížených míst**, jakými jsou soutěsky řeky Kamenice a především Pravčická brána. Dlouhodobě se tu orientují

na individuální turisty, kteří v oblasti zůstávají více dní. Zejména v poslední době vrcholí i snahy rozložit nápor turistů do celého roku. Rozšiřuje se **sít informačních středisek**, funguje **sít půjčoven** kol, lodí a outdoorového vybavení, přibývají nabídky šetrných zážitkových pobytů. Podporována je cyklistika. Cyklisty do oblasti přivede **Labská stezka**, na kterou navazuje **sít cyklotras**. Jsou tu také vyznačené **hippostezky** i **horolezecké terény** zpřístupněné v místech, kde lezci neohrožují přírodu. Certifikovány jsou **regionální výrobky** a turista je směřován k řemeslným, rukodělným a typickým výrobcům. K tomu je neustále doplňována nabídka turistických produktů – například oblíbené workshopy prestižních fotografů v krajině nebo výlety s průvodcem.

A která místa v Českém Švýcarsku lákají k návštěvě nejvíce? Největším magnetem je bezesporu

České Švýcarsko

Kyjovské údolí

Podstávkový dům v Kámenické Stráni

Pravčická brána

Pravčická brána. Je opojné vydat se k ní z Mezní Louky po **Gabrielině steze**, panoramatické pěšině s nekončícími výhledy. Užijete si ji z vyhlídek na protějším masivu, kde vás ohromí i výhled na **Malý Pravčický kužel** a **Stříbrné stěny**. Podobnou popularitu mají i **Edmundova** a **Divoká soutěska**. Výlet do soutěsek je zpestřen dvojí plavbou na pramičce. Oba tyto cíle si daleko intenzivněji užijete, vypravíte-li se sem brzy z jara nebo na podzim. V zimě soutěsky nejezdí, ale k Pravčické bráně se o víkendech dostanete.

České Švýcarsko ale nabízí mnohem víc. Logickým cílem jsou **rozhledny**. Nádherná věž na **Sněžníku**, šroubovice v **Janově** nebo na **Studenci**, architektonicky ojedinělá rozhledna **Růženka** nad obcí Růžová, kamenná **Jedlová**, zaskleným ochozem vybavená **Vlčí hora**, cihlová **Tanečnice** anebo dřevěná věž na **Weifbergu** těsně za hranicemi. Úchvatné je bloudění skalním městem **Tiské stěny**. Nezapomenutelný je výlet k půvabným ruinám **Dolského mlýna** a výstup na temeno **Šaunštejnu**,

kde je dnes jeden z nejvelkolepějších výhledů v regionu. Jedinečný je okruh po panoramatických **Jetřichovických vyhlídkách** anebo procházka **Pavliným údolím** i naučnou stezkou **Pavlinka** ke **Grieselově rybníku**, nebo nově zbudovaný výstup na **Falkenštejn**. Malební jsou skřítci vytesaní do **Trpasličí skály** u Rynartic. Téměř neznámá je procházka **Českou silnicí** k zaniklé osadě **Zadní Jetřichovice**. Východní branou do Českého Švýcarska je **Krásná Lípa**, z níž můžete sledo-

vat tok řeky **Křinice** až do krásného **Kyjovského údolí**, nad nímž se v údolí **Vlčího potoka** na sklonku zimy vytváří celá kaskáda slavných **Brtnických ledopádů**.

Kulturní krajina není o nic méně zajímavá – jen tady a v blízkém okolí budete moci obdivovat korálky lidové architektury, jedinečné **podstávkové domy**. Na stovkách míst vás překvapí **výklenkové skalní kaple**, **křížky**, **boží muka** i plechové komponované **kříže**, **křížové cesty**, kostely, **poutní mariánská kaple** v České Kamenici, tajné **Bratrské oltáře** uprostřed lesa, dokonce **kaple vytesaná do skály** – tu najdete ve Všemilech. Nádherný a velmi oblíbený je thunovský **zámek v Děčíně** i ojedinělý komplex několika zámků ve stylu saské renesance v **Benešově nad Ploučnicí**.

Českosaské
ŠVÝCARSKO

www.ceskesvycarsko.cz

Bystřicko

Bystřicko, severovýchodní kout Českomoravské vrchoviny. Středověk tu zanechal úžasnou koncentraci hradů a opevněných sídel. Malebné jsou i četné stavby lidové architektury. Sakrální architektura je zde také nesmírně pestrá. Krví a podstatou Bystřicka je ale především voda.

Nesčetné množství potoků, říček i řek v čele s elegantní Svratkou, zrcadla tůní a rybníků a blyštivá plocha přehradního jezera vodní nádrže Vír.

A právě „**Voda jako turistický cíl**“ bylo soutěžní téma, které Bystřicku dalo právo používat titul **Excelentní evropská destinace**. Zdejší lidé pochopili, že jedním z hlavních hnacích motorů může být turistika. Začala smysluplná spolupráce na všech úrovních. **Voda** se stala pojítkem všech aktivit, jakkoli region toho nabízí daleko víc. Jeho potenciál ještě ani zdaleka není vyčerpán, což ovšem poskytuje těm, kteří sem zamíří, málokde dostupný luxus – **intimitu zážitku**.

Bystřicko, jehož srdcem je město **Bystřice nad Pernštejnem**, je součástí turistické destinace Koruna Vysočiny. Prostřednictvím turistického webového portálu Koruny Vysočiny, můžete navštívit lokality, které nabízí vedle **pěti přírodních rezervací i množství přírodních památek**. Udržitelný rozvoj turistického ruchu funguje

především díky setrvalé úctě k přírodním darům a fungujícím snahám uchovat přírodu v co nejčistším a nejpřirozenějším stavu. Voda a hospodaření s ní je hlavním tématem dobudované **Svratecké vodohospodářské naučné stezky**. Pozoruhodná akce **S Vodomilem Zubří zemí** je vědomostní a poznávací soutěž, která motivuje k putování po kraji. Koupat se tu můžete v nádherných rybnících, na koupalištích i v několika krytých bazénech. Pod přehradní hrází je vybudován **umělý kanál pro vodácké sporty**. Vodu na Bystřicku chápou především jako součást krajiny. Právě kolem ní vede většina z husté sítě cyklostezek a cyklotras, které přivádí návštěvníky ke všem nejatraktivnějším místům.

Když člověk vezme v úvahu, co všechno je na tak malé ploše k vidění a prožití, je jasné, že turistický potenciál Bystřicka je velký. Dost možná největší devizou je právě ono vybočení ze zažitého, turisticky houfně navštěvovaných míst, onen zadumaný klid a čas. Začneme třeba v přírodním parku **Svratecká horna-**

tina. Nádherná je procházka kolem **Vírské přehrady** přes **rozhlednu Horní les** až do **Dalečína**, kde začíná **Svratecká vodohospodářská naučná stezka**. Ta je zároveň velmi oblíbenou cyklostezkou. Nádherné výhledy na vodní hladinu jsou zpestřeny dvaadvaceti informačními panely.

Malebnost a tajemnost krajiny zvýrazní i další titul, jímž se chlubí od jara 2020 místní, pověstmi opředená **Chudobínská borovice – Evropský strom roku 2020**.

Projekt EDEN jakoby dal i název zábavnímu a poznávacímu parku **Centrum EDEN** v Bystřici nad Pernštejnem, zaměřenému především na rodiny s dětmi. Potkává se tu historie se současností i vizí budoucnosti. V **Panském domě**, **Horácké vesnici** nebo **futuristickém Ekopavilonu** si můžete vyzkoušet předtalcovskou techniku, umíchat si vlastní koupelovou sůl, nakouknout do panského bydlení. Uvidíte expozice stolárny, kovárny, prožijete **Příběh půdy s krtincem** (tady budou

našžené hlavně děti), projdete pivovar i pivnici, ve vesnickém skanzenu se seznámíte s tradičními řemesly. V jízdně se děti i dospělí projedou na koni...

Ve městě samém vás zláká i expozice **městského muzea**, a to především oblíbenými **etnografickými sbírkami** nebo **expozičními starých řemesel** a staré školy, stejně jako novou instalaci **Živé ryby Vysočiny**. Ohromí vás tři obrovská akvária s rybami typickými pro Bystřicko i expozice rybářského náčiní.

O středověku už byla řeč. Na Bystřicku jsou jeho stopy nepominutelné – a už budete putovat po zříceninách gotických hradů – **Zubštejn**, **Aueršperk**, **Pyšolec**, **Dalečín**, **Bukov – Lísek**, **Mitrov**, anebo zamíříte přímo na **klenot Bystřicka** – goticko-renesanční **hrad Pernštejn**. Hrad má připraveno několik prohlídkových tras a řadu překvapení – navštívíte rytířský sál se štukovou výzdobou, hradní obrazárnu, lovecký sál, sál spiklenců, hradní kapli s iluzivní

Virská přehrada

Centrum Eden – horácká vesnice

Skalský rybník

malířskou výzdobou i hladomornu. Další zajímavostí je nepochybně park miniatur – modely zřícenin kolem řeky Svratky.

O zábavu se celé rodině postará i **Šikland**, zábavní park, který najdete hned na dvou místech – v Dolní Rožínce je stylový **strašidelný**

zámek Draxmoor se třemi patry strašidelné expozice, strašidelným výtahem i 3D kinem; ve Zvoli nad Pernštejnem

pak **Šiklův mlýn**, jehož součástí je **Westernové městečko**.

Úchvatné jsou i **sakrální památky** – v už zmíněné Zvoli geniální dílo **Jana Blažeje Santiniho, kostel sv. Václava**. Jeden z **nejstarších kostelů Vysočiny** zase objevíte ve Vitochově. Jde o **kamenný kostel sv. Michaela**, který byl podle legendy vystavěn z popudu svatého Metoděje. Do třetice, která jen zastupuje nepřehledné množství nádherných kostelů je **kubistický kostel sv. Petra a Pavla** ve Štěpánově nad Svratkou.

Kraj, který stojí za to projít křížem krážem pěšky anebo ho prošněrovat na kole rozhodně stojí za to nahlédnout z výšky. Vyhlídkových věží je tu několik, ale k těm nejoblíbenějším rozhodně patří **rozhledna Karasín**, ze které uvidíte doslova celé Bystřicko jako na dlani.

www.korunavysoctiny.cz

Slovácko

Na jihu úrodné Moravské Toskánsko, na sever lesy Bílých Karpat anebo pís-kovcové útvary Chřibských vrchů, to všechno korunová-no historickými památkami i pitoreskností vinných sklípků. Krajinou se klikatí řeka Morava a podél ní Baťův kanál.

Právě ten byl jedním z hlavních důvodů, které dovedly Slovácko až k titulu **Evropská excelentní destinace** v kategorii **Obnova hmotného dědictví**.

Tomáš Baťa dlouhá léta snil o **vybudování plavebního kanálu**, který by spojil Moravu s Odrou a umožnil dopravu uhlí z dolu v Ratíškovcích do továren a tep-láren v Otrokovicích. Dva

roky po jeho smrti se jeho následovníkům podařilo začít budovat tuhle vodní cestu. Na sklonku roku 1938 byl kanál otevřen, pohnutá doba ale rychle spěla k válce. Co na vodním díle neponičila ustupující německá vojska, dovedla ke zmaru lhotejnost a netečnost poúnorového režimu. Kanál byl odsouzen k zapomnění. Hned po změně poměrů vrátili se lidé na Slo-vácku k myšlence geniálního

podnikatele. Rychle vycítili, že je tu turistický potenciál. A tak kanál obnovili, dobudovali infrastrukturu a vytvořili **bezmála šedesát kilometrů dlouhou rekreační vodní cestu**, kterou v sezóně brázdí plavidla, lemují hospůdky, kolem vody se prohánějí lidé na bicyklech po cyklostezce **Eurovelo 4**, a z každého přístaviště odbočují trasy pro pěší i cyklisty.

Se začátkem oprav vznikla i Agentura pro rozvoj turistiky na Baťově kanálu, která dodnes tmelí snahy o udržitel-ný rozvoj turistiky, propo-juje jednotlivé strany a má na starosti informovanost veřejnosti. Je toho opravdu hodně. Když na vaší úrovni proplová mohutný trup lodi, vy šlapete do pedálů a kolem ubíhá **malebná krajina**, je to pocit, jaký jinde v Česku nezažijete. Je tu **systém půjčoven** a informačních center, pořádají se zajímavé akce. Atraktivita okolní kra-jiny, navazující **Moravské vinařské stezky, folklórní slavnosti**, ale i folklór jako běžná součást života zdejších

lidí, tradiční řemesla i gastro-nomie... Slovácko si dokázalo uchovat identitu. Tady si lidé stále ještě váží kořenů, z nichž vyrůstají. Vždyť kde jinde můžete vidět v jediné oblasti hned tři lidové tradice zařazené na seznam nehmot-ného světového dědictví **UNESCO – Slovácký ver-buňk, Jízdu králů a mod-rotisk**. Tím ale nabídka oblasti nekončí, jsou tu jezera, lázeňská místa, hrady, zámky, zoo, muzea...

Pohled do krajiny z paluby lodi je vždy o něco klid-nější. Ta velebnost plynutí po vodním kanále, který je v těsném kontaktu s okolní přírodou i kulturní krajinou, je jinde v Česku nedostupná. Je tu také **technická památka Výklopník v Sudoměřicích** nebo **třináct plavebních komor**.

Možností, kam se na Slovácku vydat, je mnoho. Řeka Morava a Baťův kanál se vinou od severu na jih celým Slováckem. Své putování můžete začít v **Napajedlích** známých díky hřebčinu, zámku, či Muzeu hraček

Baťův kanál

Baťův kanál

Hody na Slovácku

Baťův kanál – Cyklostezka Eurovelo 4

s interaktivní expozicí. Po řece Moravě se pak můžete vydat do **Spytihněvi**, kde se napojuje první část kanálového úseku plavební komorou. Po proplutí komorou začíná plavba kanálovým úsekem do **Babic** a dále pak do **Huštěnovic**, obě obce se pyšní vlastními muzejními expozicemi. Těsně před začátkem plavby po řece Moravě nemůžete minout **Staré Město**, místo s četný-

mi archeologickými nálezy, jejichž část najdete v **Památ-níku Velké Moravy**. Nezapomenutelným zážitkem je návštěva Kovo-zoo, Muzea veteránů či majáku – to vše v areálu REC Group.

Uherské Hradiště je další zastávkou na putování Baťo-vým kanálem se zajímavým **městským turistickým okruhem** spojujícím všechny historické památky.

Navštívit můžete Skanzen Rochus, Slováké muzeum, Expozici dějin města nebo se jen tak projít již zmiňovaným památkovým okruhem. Město je také výchozím bodem do Chřibů a Bílých Karpat. Nedaleko kanálu je i slavné poutní místo **Velehrad** s komplexem **kláštera s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie** s podzemní expozicí. V **Modré** je nejen **Archeoskanzen** s ukázkami života na velkomoravském slovanském sídlišti, ale také **areál Živá voda** s největším evropským sladkovodním tunelem v přírodě, Stezka praturů a komplex Centra Slovákých tradic s pálenicí a vinnou stezkou. V **Buchlovicích** láká k návštěvě jedno z nejvýznamnějších barokních sídel v Česku, **zámek** obklopený dokonale symetrickou barokní zahradou i mohutný středověký **hrad Buchlov**.

V **Uherském Ostrohu** na vás čeká nádherný **re-nesanční zámek** s možností rozhlédnout se do kraje z jeho věže, zámekovou gale-rií a podzemím s projektem **Křišťálová jeskyně**. Ve **Veselí nad Moravou** je vedle **vodní elektrárny** také městská galerie, mu-zeum i hvězdárna. Dál po proudu, ve Vnorovském přístavišti, proplujete uni-kátním místem – křížením řeky Moravy a Baťova ka-nálu. Nachází se zde uni-kátní galerie na vodě přímo na palubě jedné ze zdejších

lodí. Pozoruhodný zámek v novorenesančním slohu je ve **Strážnici**. Ve městě je i **skanzen** obsahující více než šedesát staveb lidové architektury, **synagoga a židovský hřbitov** i už zmíněná **modrotisková dílna**. V **Petrově** vás uchvátí **Památková rezervace lidové architektury** a v **Plzích** zažijete více než **osmdesát vinných sklepů s degustací** místních vín. O **sudoměřickém Výklopníku** už víte a vězte i to, že prohlédnout si jedinečné technické zařízení, které sloužilo k překládání uhlí na loď, rozhodně stojí za to. Ve vinařském městě **Hodoníně** najdete nádhernou **zoologickou zahra-du**. Putování okolím Baťova kanálu zakončíme ve **Ska-lici** ozdobené **architektu-rou Dušana Jurkoviče**, etnografickým **Záhorským muzeem** i osmnáctijamko-vým **golfovým hřištěm**.

SLOVÁCKO
www.slovacko.cz
www.batacanal.cz

Lipensko

Přehradní jezero Lipno ve výšce 726 metrů nad mořem je obklopeno vískami, lukami a především hlubokými šumavskými lesy. Lipensko je kus země, kam se vyplatí vrátet se znovu a znovu. Nepřeborný koš zážitků, který nabízí, je v jedné věci zcela jedinečný. Tady se dlouhodobě a cílevědomě starají o co nejširší nabídku i pro hendikepované.

Projekt **Lipno bez bariér** se snaží o komplexnost nabízených aktivit, vytváří neustále nové programy a stávající zařízení upravuje tak, aby poskytl **plnohodnotný prožitek i lidem pohybově znevýhodněným**. A protože, kde projede vozík,

projede i kočárek, nabízí Lipensko mnohé z těchto aktivit i rodinám s dětmi a seniorům. **Nabídka je celoroční.** Celá snaha ale směřuje ještě dále, nejde jen o to, nabídnout jednorázové vyžití, cílem je vytvořit tradiční zázemí, kam se budou

Lipno bez bariér

hendikepovaní turisté i jejich rodiny pravidelně vracet. To všechno ho dovedlo až k titulu **Excelentní evropská destinace** po vítězství v soutěži s tématem **Cestování bez bariér**.

Lipensko je protkáno **desítkami kilometrů cyklostezek**, které se otevírají také pro zdravotně znevýhodněné. Je na ně pamatováno i při využívání vodní hladiny. K tomu připočítejme řadu akcí zaměřených speciálně na ně – **Lipno Sport Fest**,

Spartan Race a Spartan Special, Letní sportovní den s handicapem, Soboty s Lipno bez bariér nebo Den s handicapem. Lipensko je prostě podivuhodné místo, kde se vozičkáři i ostatní hendikepovaní mohou realizovat a pobavit jako málokde a navíc – čím je infrastruktura pro ně bohatší, tím normálnější jsou i vztahy mezi návštěvníky. A to je povznášející.

Největší koncentrace aktivit a zážitků je soustředěna

Lipno

v trojúhelníku vymezeném **Lipnem nad Vltavou, Frymburkem a Přední Výtoní**, na jezeře mezi nimi i na jeho březích a na nedalekých svazích vrchu Kramolína. Ve zmíněných obcích je soustředěno i zázemí. V první řadě je postaráno o ubytování, a to **ve čtrnácti bezbariérových hotelech a penzionech**. Člověk bez zdravotního omezení si často nedovede představit, co všechno může být pro hendikepovaného bariérou. V Lipensku to dobře vědí, a tak je tu i **dostatek bezbariérových restaurací**. Najdete jich tu hned šestnáct! Také bezbariérové toalety jsou v celé oblasti daleko častější. V neposlední řadě jsou podstatné i půjčovny, které nabízejí i speciálně upravené přístroje a vybavení.

V létě láká Lipensko na vodní sporty, koupání a výlety na kole. O nic z toho nejsou ochuzeni ani hendikepovaní turisté. Je nabízena jízda na **tandemovém bicyklu** anebo na **handbike** – mají tu dokonce i jeden speciálně uzpůsobený pro kvadruplegiky. K dispozici je i speciální **sportovní vozík**. Ideálním terénem je velmi oblíbená **Jezerní stezka** z Lipna

nad Vltavou do Frymburku. Hladinu jezera je zase možné brázdit na **elektro člunu s bezbariérovým vstupem** a jednoduchým ovládáním.

V zimě jezdí lidé do Lipenska lyžovat. **Skiareál Lipno** je pětihvězdičkové zimní středisko s téměř **dvánácti kilometry sjezdových tratí** a **čtyřiceti kilometry upravených běžeckých tratí**. K dispozici jsou čtyřsedačkové lanovky a pojízdné koberce. Je tu i lyžařská škola s mnoha instruktory a populárním maskotem lišákem Foxem. A to všechno využívají i hendikepovaní turisté a sportovci. Půjčovna nabízí **monoski se stabilizátory** a je možné objednat si i **instruktora**. Areál také disponuje instruktory, kteří jsou vyškoleni na **jízdu s nevidomými běžkaři**. Je možné si půjčit i **handsfree sady** pro snadnou komunikaci. Dalším fenoménem je **bruslení**. **Lipenská magistrála** je nejdelší upravovanou bruslařskou dráhou na přírodním ledu na světě. Měří téměř **11 kilometrů** a vede z Lipna nad Vltavou do Frymburku. Hendikepovaní bruslaři, kteří přijedou

vybaveni sledgemi, mají možnost vyzkoušet si jízdu po zamrzlém jezeře.

Najdeme tu i několik aktivit s celoročním provozem. Největším magnetem je **Stezka korunami stromů**. **675 metrů** dlouhá stezka vede vysoko nad zemí a je zakončena vyhlídkovou věží s bezbariérovým přístupem. Její součástí jsou naučné prvky, které obohatí znalosti v oblasti přírody, a její ochrany. Naprosto fascinující jsou večerní procházky, v případě hendikepovaných pak projížďky.

Dalším celoročním přístupným místem je **bobová dráha**. Jedinečná je propletením dvou typů dráhy – **horské a korytové**. Něco takového není nikde jinde v Česku k vidění. Nová horská dráha je komfortnější pro hendikepované i rodiny s dětmi, zlatým hřebem jsou dvě zatáčky s obratem bezmála o 360 stupňů. Bezpečnostní pásy a automatické brzdy, možnost určovat si rychlost pomocí ruční brzdy, to všechno dělá z jízdy bezpeč-

nou a přece adrenalinovou zábavu.

Populární je také celoročně otevřený **Aquaworld**, krytý vodní ráj s mnoha atrakcemi, finskou saunou s bylinkovou esencí a masáží. Prosklenou stěnou je nádherný výhled na jezero. Hendikepovaní návštěvníci si mohou užít bezmála všech lákadel díky **bazénovému zvedáku Delfin**.

Lipensko je jednoduše řečeno ideálním místem, kde **se stírají rozdíly a padají bariéry**, kde si plnohodnotnou zábavu užije úplně každý.

Lipno

www.lipno.info/zazitky/lipno-bez-barier.html

Jeseníky

V často zcela nedotčené přírodě by člověk snad ani nehledal kulturní stopy lidských životů. A přece tu už jsou. Lidé sem jezdí nejen za přírodou, ale i za její blahodárnou silou do lázní, vyhledávají zdejší památky, technické unikáty. A objevují. Kromě jiného i jesenickou gastronomii.

A věřte, že je co objevovat! Kdyby nebylo, Jeseníky by jen těžko mohly zvítězit v soutěži EDEN a stát se **Excelentní evropskou destinací** v kategorii **Cestovní ruch a lokální gastronomie**. Každý turista chce jíst a pít co nejlépe. V době globalizace, která nabízí unifikované

pokrmu a nápoje s často nekonečně dlouhou uhlíkovou stopou, je cesta k trvale udržitelnému cestovnímu ruchu v oblasti gastronomie velmi jednoduchá – podpora místních výrobců. A právě to v Jeseníkách pochopili a vyšli návštěvníkům vstříc projektem **Ochutnejte Jeseníky**.

Jesenická gastronomie vychází z tradiční slezské kuchyně. Zmíněný projekt Ochutnejte Jeseníky vychází z předpokladu, že Jeseníky poskytují bezpočet atraktivních míst, zážitků a kulturního zážitku se může stát jedním z nich, ba dokonce jedním z těch rozhodujících při výběru lokality pro trávení volného času. Projekt se dočkal velmi pozitivního přijetí u majitelů restaurací, hotelů a penzionů. Ti, kteří splňují dané podmínky, se do něj zapojili. V čem museli vyhovět? Na jídelníčku je třeba mít tradiční recepty původních obyvatel Jeseníků a pro přípravu jídel používat alespoň jednu surovinu pocházející od místních producentů. Dalším spolehlivým vodítkem je projekt **Jeseníky originální produkt**, který posuzuje a certifikuje nejvyšší kvalitu mezi místními výrobky.

Pro trvalý rozvoj cestovního ruchu je samozřejmě podstatná i činnost organizace Jeseníky – Sdružení ces-

tovního ruchu. Ta už více než deset let usiluje o dobré jméno a rozvoj kvality služeb zdejšího cestovního ruchu a o zvyšování schopnosti přijímat turisty na odpovídající úrovni. A místní gastronomie dobré jméno regionu rozhodně dává.

Jesenická kuchyně přináší barvitě a silné chutě. Nejde jen o jídlo, osobité jsou i zdejší nápoje, ať už se jedná o vodu, pivo nebo ovocné mošty či domácí limonády. A kde tedy můžeme ochutnat Jeseníky? Začneme třeba v restauraci, která se honosí titulem Nejlepší gastronomické zařízení Olomouckého kraje – v **penzionu Kovárna** v obci Lipová – lázně, kde vám nabídnou kachnu s kaštanovou nádivkou, hovězí kližku na víně s perníkem a uzenou mrkví, ale také domácí škvarkové sádlo nebo domácí tvarohové knedlíčky s borůvkami a opečenou strouhankou. Mimořádnou péči regionálními surovinám a starým recepturám věnují

Jesenicko

Čertovy kameny

Kozí farma U Komínků

Taštičky s borůvkovou omáčkou – Ochutnejte Jeseníky

v **Restauraci 1837** v sanatoriu **Priessnitz** v Jeseníku. Uvaří vám třeba tradiční vývar z kostí nebo Slezské království nebeské.

Mezi vyhlášené kuchyně patří i ta v penzionu **U Petra** v Jeseníku, Rezidence **U Jezera** v Písečné či **Na Palubě**

v Mikulovicích. Nadšené ohlasy sklízí také kuchařské týmy výletní hospůdky **Isolde** v romantickém **Račím údolí** i stylového Hotelu **Pod Kapličkou** v Malé Morávce. Famózní borůvkové knedlíky si nenechte ujít ani na **chatě Paprsek** nebo na tradičních **Borůvkových hodech**

v Malé Morávce a Karlově. Excelentním zážitkem jsou pro chuťové pohárky také **Velkolesinské pralinky**.

V Javorníku vás v **hotelu Taverna** pozvou na svíčkovou nebo vepřová žebra, v Ostrožné **hotel Andromeda** nabízí ramzovské medailonky, pečená králíčí stehýnka s houbovou omáčkou nebo kukuřičnou polentu se zlatohorským medem a ořechy. **Hotel Dlouhé Stráně** v Koutech nad Desnou i **hotel Praděd Tham** ve Zlatých horách mají v menu lokální speciality setrvalé, na tradiční recepty se zaměřuje i nejvýše položená restaurace v Česku, **hotel Praděd vysílač**. Bramboračka se špekem, králíčí stehýnko na černo se štouchanými brambory provoněné jarní cibulkou – to jsou speciality, které nabízí **restaurace U Slona**

v Dolní Moravě. **Penzion Trojkámen** v Jindřichově láká na Pochoutku Trojkámen, **restaurace Letní lázně** v Karlově Studánce připravuje Pradědovo ucho. V šumperské **restauraci Arte** si dáte vepřová líčka na černém pivu s houbami. Zajímavé úpravy zvěřiny a ryb vás čekají ve **Wellness hotelu Diana** ve Velkých Losinách. V **restauraci Kolštejn** v Branné si určitě dejte špekové knedlíky a domácí pivo Bran. Byl

by to ještě dlouhý seznam – ostatně, podívejte se na www.navstivtejeseniky.cz/ ochutnejte-jeseniky a vyberte si sami.

V Jeseníkách ale zcela jistě ochutnejte i zlatavý mok z **pivovarů Zlosin, Hasič, Sobotín a Holba**, zdejší džemy a pomazánky, výrobky z koziho mléka, jesenickou čokoládu, domácí muffiny a bezlepkové dorty, šípkové víno, med, tvrdý zrající sýr Roztomilák, Jesenickou bylinnou a Domašovskou hořkou, rychlebské mošty, šťávy a octy nebo lázeňské oplatky. Tady vám s konkrétním výběrem pomohou stránky www.regionalni-znacky.cz/jeseniky. V Bairnsfather distillery – **Likérce Domašov** ochutnejte **ručně vyráběné alkoholické nápoje** ze 100% přírodních surovin a neupravené kojenecké vody z podzemního pramene.

Jeseníky
SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

www.jeseniky.cz

Zámky na Orlici

Na březích Divoké Orlice, na trase dlouhé necelých devět kilometrů tu najdeme šest šlechtických sídel. Česká Loira. Řeka tu běží od jednoho klenotu ke druhému. Všechny objekty prošly rekonstrukcí a otevřely se veřejnosti. Na České Loire čeká galerie příběhů, architektonických stylů, expozic i nově vytvořených zážitků.

Když v roce 2009 vznikla Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko, která začala podněcovat spolupráci a dialog, bylo jasné, že **vize trvale udržitelného cestovního ruchu** v Orlických horách a podhůří je reálná. Region byl na čele snah o udržitelnost turismu dlouhá léta a po celou dobu usiloval o udělení titulu **Excelentní evropská destinace**. Pětkrát se dostal do finále, neboť splňuje předpoklady v několika kategoriích. Téma **Jedinečný kulturní produkt** už regionu přineslo vítězství a prestižní titul.

Davy tudy zatím neproudí, potkáte tu ponejvíce rodiny s dětmi a ty, kteří se skutečně zajímají o historické památky a tradici šlechtických rodin. **Trvale udržitelný rozvoj turismu** se tu promítá do mnoha aspektů. Třeba **šetrná doprava**. Vzhledem k blízkosti jednotlivých objektů **není problém projít celou oblast pěšky** – devět kilometrů, nadto ještě členěných prohlídkami a zážitky,

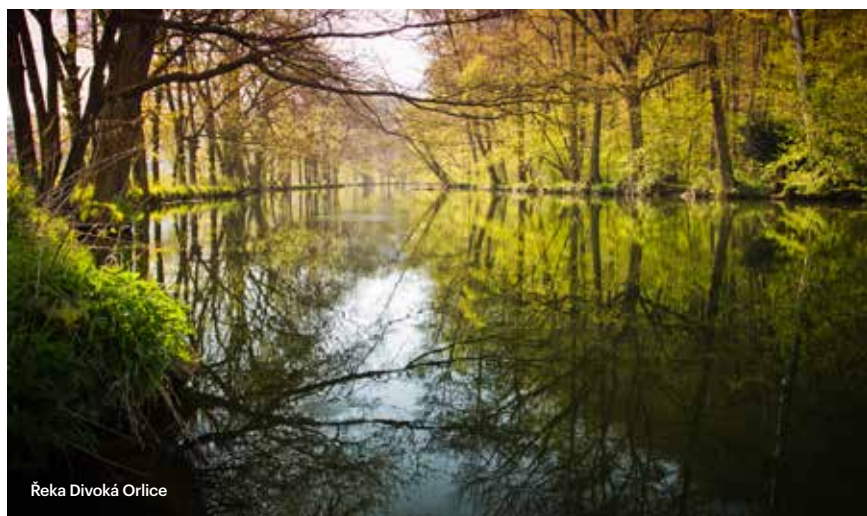
ujde opravdu skoro každý, rodiny s dětmi nevyjímaje. To ale neznamená, že by dopravní obslužnost chyběla. Právě naopak. Všechny šest objektů je spojeno železniční tratí, autobusovými linkami a je tu ještě cesta po vodě. Cyklisté jsou vedeni **dvěma cyklotrasami**, pěší turisty vedou **turistické značky**, většinu cesty pak putují po části dálkové turistické trasy PhDr. J. S. Gutha

Jarkovského. V dosahu jsou půjčovny lodí i kol.

Území spadá do **Přírodního parku Orlice**, který chrání zachovalé ekosystémy a celkový ráz krajiny. Obě Orlice jsou jedněmi z mála českých řek, které nebyly ve svém dolním toku v dlouhých úsecích zregulovány. O to důležitější je dbát na trvalou udržitelnost turistického ruchu. K tomu přispívá i **naučná stezka Mezi Orlicemi. Produkt Zámky na Orlici** nespočítá jen na prohlídkové okruhy. Nabízejí **inspirativní programy, zážitkové výlety, ubytování, ochutnávky tradičních jídel**, ekologické programy. Regionální potraviny i produkty jsou certifikovány a turisté jsou směřováni k jejich původcům, stejně je tomu i u místních pivovarů či restaurací. Přestože je všech šest objektů otevřeno jen od jara do podzimu, dochází ke snahám o alespoň nárázovou mimosezónní turistiku. Některé z objektů proto nabízejí adventní a vánoční akce, prohlídky, trhy nebo koncerty.

Vystoupá-li kdo na vrch Kastel, může se z **rozhledny Vrbice** rohlédnout do kraje.

Novogoticky přestavěný **zámek Častolovice** nabízí prohlídku interiéru s **původními dřevěnými malovanými kazetovými stropy** a je ukázkou **životního stylu Šternberků** v průběhu čtyř století. Na zámek navazuje rozsáhlý anglický park s oborou i s **minizoo Zámecký zvěřinec**, který je přístupný celoročně. Ten založila majitelka zámku Diana Phipps Sternbergová. Děti tu mohou krmit zvířata domácí i cizokrajná. Zámek je **bezbariérový** a pořádá i **hmatové prohlídky pro nevidomé**. **Nový zámek v Kostelci nad Orlicí** je empirickým sídlem rodu Kinských s expozicí **Život v bieder-mayeru**, kde si roli šlechty vyzkoušíte na vlastní kůži i díky občasným prohlídkám vedeným **Františkem Kinským**, majitelem zámku a starostou města. Je tu i muzeum dějin města a Galerie Kinský. Zámek obklopuje anglický park, který je přírodní rezervací. Součástí areálu je i Toniiova zámecká kavárna a restaurace. Také o půvabný **zámek v Doudlebech nad Orlicí** s unikátní sgrafitovou výzdobou a **vzácnými interiéry** se dnes starají **potomci rodu pánů z Bubna-Litice**.

Nový zámek Kostelec nad Orlicí

Zámek Potštejn

Zámek Doudleby nad Orlicí

Zámek Častolovice

Hrad Potštejn

Hrad Litice

I tento zámek obklopuje anglický park, i tady děti mohou potkat zvířátka, tentokrát na **Babiččině dvorku**. Je tu i galerie a muzeum **Přírodovědy a Rok na vsi**. Pravidelně jsou pořádány zámecké farmářské trhy. Malebný je barokní **zámek v Potštejně**, kde vás pohltí hraná kostýmovaná prohlídka i mramorový sál se vzácným stropem s rokokovou štukovou výzdobou a kaple Nejsvětější Trojice. Děti nadchnou i dvě expozice věnované především jim – **Bubákov a Pohádkov**. Unikátní jsou i **hrané a noční prohlídky**, ukázky tradičních řemesel. Zdejší park se pyšní nádhernou **francouzskou Růžovou zahradou**. Najdete tu i budovu plnou kulís a herních prvků, kde se děti vyřádí při hře na **Život Karla IV.** Nad zámek zaráží **hrad Potštejn**. Jeho trosky je možné projít s průvodcem, ve čtvrté vstupní bráně je umístěna historická expozice, přístupná je i kaple sv. Jana

Nepomuckého. V hradním sklepení je mučírna. Posledním historickým objektem je **středověký hrad v Liticích**. Návštěvnícký okruh vás provede jižním palácem a přilehlou věží. Seznámíte se s historií hradu a jeho architekturou, prohlédnete si archeologické nálezy, dobové rytiny a fotografie. Z vyhlídkové věže je nádherný výhled. V interiérech je pak umístěna výstava plastik.

ORLICKÉ HORY
A PODORLICKO

www.mojeorlickehory.cz/
[zamky-na-orlici](http://zamky-na-orlici.cz)
www.dsoph.cz

Luhačovice

Nádherné je údolí, ve kterém odpočívá městečko Luhačovice. **Nejslavnější moravské lázně** leží tam, kde se údolí doširoka rozevře. To místo je vzdušné a velkoryse vymyšlené. Právě zachovalost a malebnost tohoto města-parku ve spojení s unikátními léčivými prameny, i budování cestovního lázeňského ruchu jako dlouhodobě udržitelného, dovedlo Luhačovice k titulu **Evropská excelentní destinace v oblasti léčebné lázeňství a well-being tourism.**

Pocit, že les je vlastně součástí města a město naopak vrůstá do lesa, patří k základním charakteristikám Luhačovic. Identita lázní je dána stavbami **architekta Jurkoviče. Druhým faktorem, který dělá z Luhačovic evropskou špičku** v lázeňské léčbě dýchacích cest, léčbě nemocí oběhového aparátu, trávicího aparátu, poruch látkové výměny, pohybového ústrojí a nervové soustavy, je **voda**. Vytváří tu **šestnáct kyselek a jeden sirný pramen**. Blahodárné a léčivé přírodní minerální

prameny v čele se světoznámou **Vincentkou** jsou prověřeny třemi sty lety existence lázní. Zdejší specifikem je **lázeňská léčba dětí** a to už od 1,5 roku věku.

Návštěvnost lázní je vysoká, ale přirozeně regulovaná kapacitou ubytování lázeňských domů i kapacitou lázeňské péče. Luhačovice nejsou závislé na jediné cílové skupině. Jejich nabídka je tak pestrá, že uspokojí návštěvníky mnoha typů. Luhačovice ji pokrývají celý rok.

Je tu **vysoká úroveň ochrany přírody i léčebných zdrojů**.

Návštěvník se po městě komfortně pohybuje systémem veřejné dopravy a stejně se může vypravit do blízkého okolí. Město disponuje velmi dobrou navigací, turistické cíle jsou jasně značené. Šest značených městských tras plynule navazuje na turistické i **naučné stezky** – těch je v okolí pět a všechny jsou vyznačeny. Město má i pozoruhodnou **trasu ptačích budek**

a několik tras v rámci projektu **Zvuková mapa Luhačovic**.

Tradiční léčebné lázeňství tu doplňují nejen pobyty, které si hradí návštěvníci sami, ale také stále komfortnější **nabídka well-ness aktivit a produktů**. Na vysoké úrovni jsou služby včetně nabídky gastronomie – od restaurací přes lázeňské kavárny až po typické místní produkty, z nichž **dekorativní perníčky** Silvie Machalové z Pozlovic získaly regionální certifikaci Tradice Bílých Karpat. Jsou tu i sportovní, lanová i zábavní centra, koupaliště, půjčovny kol, kolečkových bruslí, lodí a šlapadel, v zimě jsou v Luhačovickém Zálesí udržovány běžecké stopy. Všechny pozoruhodné budovy je možné si prohlédnout v rámci prohlídek organizovaných Informačním centrem.

Luhačovice jsou opravdu krásné město. Osobitou Jurkovičovu architekturu je možné obdivovat v jednom z nejznámějších objektů v lázních, **Jurkovičově domě**, ale také v dalších stavbách – **Chaloupce**,

Jurkovičův dům

Luhačovická kolonáda

Augustiniánský dům

Zahájení lázeňské sezóny – spolek Calma

Lázeňském domě Jestřabí, Valašce, Vodoléčebném ústavu s lázeňskou plovárnou, Slunečních lázních nebo Hudebním pavilonu. Jsou i městem výstavných vil. Další pozoruhodnou budovou je **Augustiniánský dvůr**, jehož součástí je i novogot-

tická kaple. Pravidelným hostem býval skladatel **Leoš Janáček**, který tu napsal svou **Glagolskou mši**. Pozoruhodnými budovami je i **Lázeňské divadlo** nebo **barokní zámek**.

Zážitkem je návštěva **městské plovárny**. V létě je

zážitek umocněn o relax na terase určené ke slunění. K tomu slouží i **Jurkovičovy Sluneční lázně**, kde se už sice nelze vykoupat v historickém bazénu, ale zážitek z dochovaných převlékacích kabin rozhodně stojí za to. Luhačovice mají i příjemné koupaliště a navíc, na pohodovou procházku dostupné **Pozlovické přehrady** se dá jezdit na kole i in-line bruslích koupat se, rybařit, odpočívat a bavit se.

Tradiční akcí je **Otvírání pramenů**, zahájení lázeňské sezóny s bohatým programem. Co by to bylo za lázně bez **kolonád-ních koncertů**. Konají se tu také divadelní festivaly, přehlídky souborů dechové hudby, **festival Luhovaný Vincent**, luhačovická pouť i festival vážné hudby **Janáček a Luhačovice**. Oblíbený je i **turnaj v pétanque**. Zážitkem je pak večer v **prvorepublikovém nočním klubu** v budově **hotelu Alexandria**, kam je povolen vstup jen ve společenském oděvu.

Člověku se odtud nechce. To ovšem neznamená, že by výlety do okolí byly méně zajímavé. Tak třeba **zámek Nový Světlov v Bojkovicích** a v něm regionální kulturní centrum

s celoročním provozem. V letních měsících se můžete nechat provést i po zámeckých interiérech. Klasického zámeckého zážitku se vám dostane ve **Vizovicích**. Zdejší **barokní zámek** nabídne procházku reprezentativními prostory, soukromými komnatami, pokoji pro služebnictvo, i zámeckou kapli. V **Uherském Brodě** si prohlédnete sakrální stavby, **muzeum Jana Amose Komenského** i **hvězdárnu s digitálním planetáriem** a židovský hřbitov. Co ale nezažijete nikde jinde, to je atmosféra **slovácké obce Vlčnov**. Je proslulá **barvitou krásou krojů**, vinařstvím, bohatstvím tradic, lidové architektury a především zvyků a obyčejů, z nichž **Jízda králů** zařazená do **UNESCO** na sebe poutá pozornost dvě stě let.

**Zlínsko
a Luhačovicko**

www.zlinsko-luhacovicko.cz
www.lazneluhacovice.cz

Finalisté soutěže EDEN 2019

Přinášíme vám seznam finalistů desátého ročníku soutěže EDEN za Českou republiku s ústředním tématem „Lázeňství a well-being tourism“.

Resort Svatá Kateřina na Vysočině

Svatá Kateřina nadchne každého, kdo chce načerpat novou energii uprostřed přírody. Nabízí moderní interiéry, příjemný personál, zdravou kuchyni a rozsáhlé wellness & spa centrum. Nebude vás rušit zvuk dopravy, protože auta mají vjezd do areálu zakázán. Zde se specializují zejména na klid duše. Z léčebných metod pak na **ajurvédský styl léčby** neduhů a na **jógu**.

www.katerinaresort.cz

Thermalium Teplice v Krušných horách

Teplice jsou lázeňským městem už po staletí. Léčí se zde lidé s problémy pohybového ústrojí pomocí termální vody. **Thermalium** je nově otevřený provoz v lázeňském domě Beethoven a nabízí dva bazény. Jeden **relaxační s různými atrakcemi**, druhý **na plavání**. Můžete samozřejmě taky zajít na masáže, nebo navštívit Kneippův chodník a saunový svět. Ten zahrnuje finskou, parní, tropickou a biosaunu.

www.lazneteplice.cz

Šumavské bylinné lázně

Šumavské bylinné lázně můžete vyzkoušet v **Park-Hotelu Tosch v Kašperských Horách**. Veškeré lázeňské produkty pochází z čistého prostředí **národního parku Šumava**. Vlastní **pramen sv. Barbory** je součástí vodoléčby. Lázně nabízejí ve svém parku **meditační cestu s dvanácti zastaveními**. Na každém jsou menhiry přivezené z různých oblastí Šumavy.

www.sumavskelazne.cz/lazne

Meditace, jóga a magický Adršpach na Broumovsku

Oblast **Adršpašských skal** u města **Broumov**. Co vás tady čeká? Lázně klasického střihu to nejsou. A zato **nádherná příroda a klid**. Novinkou je možnost procházky s prů-

vodcem, který vás skalním městem provede buď brzo ráno nebo naopak v podvečer. Absolutně bez turistů. Po rozednění je celý prostor plný energie a svěžesti.

www.magickyadrspach.cz

Františkovy Lázně

Zdejší **prameny** byly známé už ve středověku. Město i lázně ale vznikly teprve roku 1793 a díky architektuře budete mít pocit, jako byste se vrátili do starých časů. **Františkovy Lázně** jsou malebné město s řadou empírových a klasicistních budov uprostřed krásných parků a lesoparků. Jako v jiných lázních je i zde široká škála **moderních rehabilitačních procedur** a bohatá nabídka **léčebných a relaxačních pobytů**.

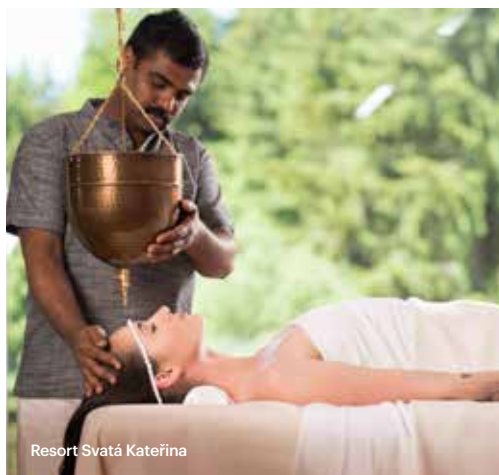
www.frantiskovylazne.cz

Františkovy Lázně

Thermalium Teplice

Resort Svatá Kateřina

Resort Svatá Kateřina – Ajurvédký pavilon

Hrad Kašperk

Broumovsko

Mapa excelentních destinací EDEN

Vysvětlivky:

PRAHA (hlavní město)

KRAJSKÁ MĚSTA

Adršpach

EDEN destinace

Finalisté EDEN 2019

Excelentní destinace v Česku

EDEN – Vítězné regiony 2009–2019

CzechTourism, Vinohradská 46, 120 41 Praha 2

visitczechrepublic.com

Text: Rostislav Křivánek

Fotografie na titulní straně: Chudobínská borovice – Marek Olbrzymek

Fotografie: Marek Olbrzymek, Jindřich Marínč, Milan Peňáz, archiv Koruna Vysočiny, Miloš Dlra, archiv DSOHP, fotobanka Lipno, Marek Podhora, Jiří Šneider, Jaromír Šallé, Aleš Korvas, Petr Pavlíček, archiv Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, Aleš Motejl, Vladimír Kubík, Libor Sváček, Zdeněk Patzelt, Martin Rak, Václav Sojka, Lázně Luhačovice, a.s., archiv Augustiniánského domu Luhačovice, Jan Dostál, Ladislav Renner, David Charouz, archiv Resortu Svatá Kateřina, archiv Lázní Teplice, Shutterstock – Ondřej Prosický, Nadace Partnerství, fotobanka CzechTourism

Sazba, grafická úprava: Formata v.o.s., www.formata.cz

ISBN: 978-80-7513-233-8